

[Kaj Andresen.]

med 8 nogenlunde hæderlige smålejligheder købes for 200.000 kr., den omdannes til ejerlejligheder, og hver lejlighed indbringer 75.000 kr. Ejerenes gevinst: 400.000 kr. I de værste tilfælde drejer det sig jo ikke om hundredtusinder, men om millionbeløb, og det i forvejen pressede lånemarked må selvfølgelig finansiere denne spøg.

Jeg kan sige til regeringspartierne: sen erkendelse er bedre end ingen erkendelse. I betragtning af den ildhu, hvormed de borgerlige partier i sin tid gik ind for ejerlejlighederne i den gamle boligmasse, må det anerkendes, når man nu erkender, at det gamle standpunkt var et fejlgreb. Men der skal jo også et stærkt bryst til, hvis man skal se bort fra de uhyrligheder, der for tiden foregår på området.

Jeg ved, at boligministeren har kendskab til mangé uhyggelige eksempler på lovens værste virkninger, og når ministeren nu foreslår, at kommunalbestyrelsen skal kunne forhindre opdelingen i ejerlejligheder, hvis ejendommen er fra før 1930 og mangler visse almindelige faciliteter, betragter jeg det som udtryk for, at regeringen er klar over, at standpunktet fra 1966 ikke kan opretholdes. Men når dette erkendes, hvorfor så liste sig omkring problemet som katten om den varme grød? Hvorfor fremsætter ministeren ikke ganske enkelt et forslag til ændring af ejerlejlighedsloven? Det er, ligesom ministeren ikke helt vil erkende problemets alvor. Det er blevet en beskeden gestus, og det lille skridt på vejen skydes ind som en ændring i lov om midlertidig regulering af boligforholdene. Oven i købet gøres kommunens mulighed for at nægte samtykke afhængig af, at der mangler vand, afløb for spildevand, elektricitet, eget wc eller selvstændigt køkken. Socialdemokratiet kan ikke acceptere dette forslag som en tilstrækkelig løsning af de opståede problemer; der må helt anderledes dybtgående ændringer til. Grænsen ved året 1930 vil lige så vel som den tidligere grænse være tilfældig; skal der eksistere en grænse, må den ligge langt senere. Vi er i øvrigt af den opfattelse, at det principielt alene bør være nybyggeri, der omfattes af loven. Det rigtigste ville være at indføre en ny begrænsning i selve loven om ejerlejligheder,

men vil man endelig overlade afgørelsen til kommunerne, må kommunalbestyrelserne forsynes med betydeligt større beføjelser end dem, ministeren her foreslår.

Det er også udtryk for den sene erkendelse, når ministeren foreslår straffebestemmelser for at ramme dem, der udnytter bolig-situationen til at beregne sig en urimelig pris på en lejlighed — hvad så en urimelig pris er for noget. Men også her synes jeg ministeren går bagvejen. Når alle efterhånden kan fremvise eksempler på, at der over denne lov foregår en uhyggelig spekulation, og at sælgerne indkasserer kæmpegevinster, alt i ly af en eksisterende boligmangel, så bør ministeren angribe dette onde ved at foreslå ændringer til ejerlejlighedsloven, så der lægges et loft over, hvad der må forlanges for en ejerlejlighed, og over de gevinster, der kan indkasseres på lejligheder.

Vi vil under udvalgsarbejdet gøre vor indflydelse gældende for at nå mere virkningsfulde ændringer af forholdene på hele ejerlejlighedsmarkedet. Man kan i det hele taget spørge sig selv, hvem der egentlig har særlig nytte af denne lov, hvis ikke den medvirker til at fremme nybyggeriet. På de øvrige felter er den jo kun til fordel for dem, der har råd til at købe, og dem, der tjener godt på opdelingen — og det er jo ikke nogen udpræget social eller samfundspræget nyttevirkning.

Hvad angår ændringerne til lov om boligbyggeri, kan jeg sige om den del, der drejer sig om det sociale byggeris mulighed for at anvende midler også fra landsbyggefonden til saneringsopgaver, saneringsselskaber, at socialdemokratiet kan give disse tilslutning. Selv om landsbyggefondens anvendelse i nybyggeri er en vigtig opgave, betyder fremme af saneringen så meget, at det er rimeligt, at der her kan ydes en særlig indsats. Hvis det drejer sig om, at et socialt saneringsselskab skal kunne skaffe tilstrækkelige midler, er det også naturligt at anvende midler fra fonden.

Derimod kan vi ikke erklære os tilfreds med ministerens forslag om at øge det sociale byggeris kvota med 1.000 lejligheder. Jeg har sagt det tidligere, og jeg må gentage det her: hvis målet skal være sanering af 3.000-4.000 lejligheder om året, er de 1.000 erstatningslejligheder alt for lidt. Får vi en